

PIT

LENTE
EDITIE

NR
25

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

DRIEMAANDELIJKSE PUBLICATIE -
MAART 2022 - VU: BERT BREUGELMANS
P/706226 AFGIFTEKANTOOR MECHELEN
VLAAMSE DIENST SPEELPLEINWERK (VDS) VZW
LANGE RIDDERSTRAAT 22 - 2800 MECHELEN

MAGAZINE VAN DE VLAAMSE DIENST SPEELPLEINWERK

HET GROTE SPEELPLEIN- RAPPORT

RESULTATEN VAN
DE 5-JAARLIJKSE
SPEELPLEINENQUÊTE

#VDSVZW

COWA-BUNGA.

DE TOFSTE SPORTDAGEN OP JULLIE KAMP?
SCHRIJF JE SNEL IN VOOR DIT SEIZOEN OP:

www.takeoveryourschool.be

COLOFON

Hoofdredactie: Bert Breugelmans / (Eind)redactie: Susan De Groote /
Grafische vormgeving: Thomas Verschuieren / Fotografie: Niele
Geypens, VDS-database / Drukwerk: De Riemaecker Printing
bvba / Met dank aan: Jo Van den Bossche, Sasja Rooman, Kind &
Samenleving en alle speelpleinen die de enquête invulden.

Trotse drager van
Het WATWAT label
www.watwat.be

INHOUD

DOSSIER: RESULTATEN VAN DE VIJFJAARLIJKE SPEELPLEINENQUÊTE

P5	HET GROTE SPEELPLEINRAPPORT
P13	UITGELICHT: WERVING EN JAARWERKING
P15	INTERVIEW MET JO EN SASJA
P23	UITGELICHT: SPEELPLEINWERKING IN 2035
P24	HIER ZIJN JULLIE TROTS OP

SPEEL- IDEE

P25

INFO- GRAPHIC

P26

SPOT- LIGHT

P27

EDITO

tekst: Jo Van den Bossche - Directeur van de VDS

De VDS organiseert elke vijf jaar een speelpleinenquête onder alle werkingen, al sinds 1985. Op deze manier zien we evoluties in het werkveld op lange termijn. Zowel voor de VDS zelf als voor de lokale werkingen is het essentieel om deze cijfers bij te houden. Deze enquête vormt mee de basis voor beleidskeuzes en geeft mee vorm aan inhoud en producten. Met de gegevens uit deze enquête staven we onze strijdpunten als we aan belangenbehartiging doen vanuit de koepelfunctie van de VDS. Cijfergegevens zijn ook voor de lokale speelpleinwerkingen belangrijk. Het is een maatstaf om je als werking te vergelijken met de buitenwereld, om nieuwe beslissingen mee af te toetsen en om je blik te verruimen. Dankzij deze enquête krijg je zicht op de keuzes die andere speel-

pleinwerkingen maken. Ook al is elke speelpleinwerking uniek, toch helpt dit rapport bij het maken van keuzes. Op die manier brengen we het speelpleinwerk samen op een (nog) hoger kwalitatief niveau!

Deze vijfjaarlijkse enquête was, na de vorige in 2015, gepland voor na de zomer van 2020. De coronapandemie heeft daar anders over beslist. Het had weinig zin om een vergelijkende enquête te organiseren over de 'coronazomer' van 2020, want het speelpleinwerk moest daarbij te veel rekening houden met een reeks ingrijpende beperkingen en maatregelen. Dat zou de cijfers te sterk beïnvloeden en een zinvolle vergelijking met 2015 bemoeilijken of onmogelijk maken. De vijfjaarlijkse enquête werd dus een jaar uitgesteld,

naar 2021. Ook die zomer verliep nog zeker niet volledig normaal, en de invloed van de maatregelen is zeker wel zichtbaar in een aantal resultaten. Toch bleek het goed haalbaar om de klassieke, en zeer uitgebreide vijfjaarlijkse enquête uit te sturen in 2021.

In deze Pit zetten we de belangrijkste resultaten uit de vijfjaarlijkse speelpleinenquête in de kijker. We gebruiken de resultaten in combinatie met andere onderzoeken om evoluties in het werkveld vast te stellen. Het is een bron van informatie die wij en de speelpleinen gebruiken om het beleid, aanbod en onze dienstverlening op af te stemmen. Want meer en betere speelkansen voor elk kind, daar blijven we samen voor gaan!

HET GROTE SPEELPLEIN- RAPPORT

RESULTATEN VAN DE 5-JAARLIJKE SPEELPLEINENQUETE

In 2021 zijn er 628 werkingen in Vlaanderen en Brussel, in bijna iedere gemeente. Voor deze editie hebben we gegevens over 185 van de 628 werkingen verzameld. Met de ingevulde enquêtes bereiken wij 38,59% van alle organisatoren. Ter vergelijking: in 2015 werd 37% van de populatie bereikt, in 2010 40%. Deze mooie set cijfers laat ons toe om het speelpleinwerk in kaart te brengen en om evoluties in het speelpleingebeuren op te sporen. Het is een waardevolle bron van informatie die we gebruiken om ons beleid, aanbod en dienstverlening af te stemmen op de noden van het werkveld.

"MET EEN BREDE
GLIMLACH ROL IK UIT
BED. DE DAG KAN
BEGINNEN! MIJN
SPEELKLEREN LIGGEN
AL KLAAR"

ER WAS
EENS...

"Jeeeeeeeeef, opstaan! Binnen
een half uur vertrekken we naar
het speelplein."
"Oké, mama!"

Ik draai me nog even om, maar de
eerste zonnestralen piepen door
het slaapkamerraam, recht op
m'n gezicht. De warmte geeft me
meteen een fijn gevoel. Met een
brede glimlach rol ik uit bed. De
dag kan beginnen! Mijn speelkleren
liggen al klaar. Ik trek ze haastig
aan en strompel naar de keuken.
Na een lekkere portie ontbijtgra-
nen ben ik er helemaal klaar voor.
In de achtergrond is m'n moeder
druk in de weer om Lotte klaar te
maken, da's m'n kleine zus. Zij
is 2,5 jaar en gaat voor de eerste
keer mee vandaag. Spannend!

LEEFTIJD

Een vijfde van de werkingen
heeft kinderen van jonger dan
drie jaar (2 of 2,5 jaar) als mini-
mumleeftijd. Nog eens een kwart
begint aan 3 of 3,5 jaar. Slechts
15% heeft 6 jaar als startleeftijd.

In de overgrote meerderheid
van de werkingen ligt de maxi-
mumleeftijd ofwel op 12 jaar
(37% van de werkingen) of op
14 of 15 jaar (samen 45% van de
werkingen).

MINIMUMLEEFTIJD		
2 (of 2,5)	37	20%
3 (of 3,5)	48	26%
4	40	22%
5	26	14%
6	28	15%
7	2	1%
12	2	1%
13	2	1%

MAXIMUMLEEFTIJD		
6	4	2%
11	4	2%
12	68	37%
13	7	4%
14	34	18%
15	50	27%
16	13	7%
17	2	1%
19	1	1%
30	1	1%

We trekken onze jas aan en springen op onze fiets richting centrum. Tijdens de zomervakantie mag de speelpleinwerking de lokalen van mijn school gebruiken. Ik ken het daar op m'n duimpje.

Om 7u30 parkeren we onze fiets in de fietsenstalling van de school en stappen we via de speelplaats naar binnen. Het is nog vroeg, maar toch zijn er al heel wat kinderen buiten aan het spelen. Ik piep al naar buiten en probeer te zien of mijn vrienden al ergens rondlopen. Misschien komen ze straks nog toe?

LOCATIE DELEN:

Zoals uit de lijst met locaties (scholen, culturele centra, sportcentra...) al af te leiden valt, zijn weinig locaties (8%) exclusief voorbehouden voor de speel-

pleinwerking. De locatie wordt gedeeld, maar meestal is daar tijdens de speelpleinweken zelf niets van te merken.

	179 LOCATIES	PERCENTAGE
Ja, en er zijn ook andere activiteiten bezig tijdens onze werking	33	18%
Ja, maar er zijn geen andere activiteiten bezig tijdens onze werking	132	74%
Nee, de locatie wordt alleen voor onze werking gebruikt	14	8%

"IK HOOP OM IN DE TOEKOMST EEN PERMANENTE, GESCHIKTE LOCATIE TE VERKRIJGEN DIE TOEBEHOORT AAN HET SPEELPLEIN EN NIET TELKENS GEHUURD MOET WORDEN EN ALLE KLEINE KRASJES BETAALD MOETEN WORDEN"

(jeugdconsulent)

BEGIN, MIDDAG EN EINDE

Op 24% van de werkingen kunnen de kinderen 's morgens al om 7u of zelfs vroeger terecht: 40 werkingen openen de poorten om 7 uur; 5 werkingen gaan zelfs al om 6u30 of 6u45 open.

De meeste werkingen beginnen met hun aanbod rond 9u, soms

vroeger, soms ook pas om 10. Het aanbod eindigt gewoonlijk tussen 16u en 17u30; op sommige werkingen wat vroeger (enkelingen om 15u30 of 15u), slechts één keer later (17u45).

Kinderen kunnen na de speelpleindag vaak nog langer op het

speelplein blijven, vaak tot 17u30 of 18u, met een enkele uitschieter tot 19u. 16 werkingen (8,5%) sluiten al voor 17u.

In meer dan de helft van de werkingen is er vrij spel voorzien over de middag.

Eerst moeten we ons inschrijven aan de inkom. Daar zit de speelpleinverantwoordelijke achter de computer te tokkelen. Onze gegevens worden opgeslagen in een computerprogramma. M'n mama betaalt €4 voor mij en €3 voor m'n zus voor een hele dag speelplezier op het speelplein. Dat is inclusief koek en drankje. Ik hoop dat het vanmiddag appelsap met een suikerwafel is. M'n zusje ziet dat ook al helemaal zitten: "koek, koek, koek".

JAAR	PRIJS
2000	€2,50
2005	€3,28
2010	€3,53
2015	€4,88
2021	€4,76

**"VOOR EEN AANTAL
CATEGORIEËN
KINDEREN HANTEREN
SOMMIGE WERKINGEN
KORTINGSTARIEVEN"**

PRIJS:

De gemiddelde inschrijvingsprijs per dag bedraagt 4,76 euro. Dat is ongeveer gelijk, zelfs een kleine daling, ten opzichte van 2015. Hiermee lijkt een trendbreuk ingezet. In 2015 was de gemiddelde prijs nog fors gestegen, wat leidde tot bezorgdheden over de toegankelijkheid van het speelpleinwerk.

Voor een aantal categorieën kinderen hanteren sommige werkingen kortingstarieven. Zo is er soms korting voor het tweede en/of het derde kind uit hetzelfde gezin en zijn er kortingen bij inschrijving voor meerdere dagen. De meeste en de hoogste kortingen zijn om duidelijk sociale redenen: voor kinderen ingeschreven via het

OCMW, kinderen die in aanmerking komen voor een verhoogde tegemoetkoming, en - door de werkingen zelf omschreven in bij de 'andere' kortingen - kinderen die inschrijven met lokale vrijetijdspassen (UitPas bijvoorbeeld) die recht geven op korting, vluchtelingen, kinderen die komen via CAW of jeugdzorg...

"'S OCHTENDS KRIJGEN WE DE RUIMTE OM VRIJ TE SPELEN TIJDENS DE OPVANG"

Voordat het speelplein effectief begint, spelen we nog even in de opvang. We komen enkele opvanganimatoren tegen die ons vrolijk begroeten. Ik herken enkelen onder hen van vorig jaar. M'n kleine zus heeft het moeilijk wanneer ze afscheid moet nemen van m'n mama. Ze kent het speelplein nog niet zo goed en is altijd wat verlegen bij nieuwe mensen, dus ze verstopt zich snel achter m'n rug. Gelukkig is er een opvanganimator die zich ontfermt over haar. 's Ochtends krijgen we de ruimte om vrij te spelen tijdens de opvang.

OPVANG

82% van de speelpleinwerkingen bieden buiten de uren van de georganiseerde speelpleindag opvang aan. De meeste werkingen bieden zowel voor- als na-opvang aan: de kinderen kunnen terecht op het speelplein, maar er is geen aanbod vanuit de animatoren voorzien. 73,5% van de werkingen voorziet dit zowel voor als na het aanbod. 5%

zorgen enkel voor na-opvang, 4% enkel voor vooropvang.

De overige 18% bieden geen opvang aan.

We zien een lichte stijging in het aanbieden van opvang - en van een hele dag opvang - ten opzichte van 2015.

	2015	2021
Zowel voor- als na-opvang	67%	73%
Enkel vooropvang	7%	4%
Enkel na-opvang	5%	5%
Geen opvang	21%	18%

Intussen is het 9u. Plots horen we een liedje dat verschillende acties op gang trekt. M'n vriend is deze zomer al naar het speelplein geweest en vertelt me dat het verzamelliedje afspeelt. De animatoren sporen ons aan om naar de arena te gaan, waar een animatie zal plaatsvinden. We gaan

zitten en babbelen in afwachting van het toneeltje. We moeten even wachten, maar dan komen er plots animatoren tevoorschijn met grappige verkleedkleden aan, het zijn precies allemaal ruimtewezens.

Niet iedereen vindt het even leuk om naar te kijken, maar ik vind

zo'n toneel wel cool. Later zou ik dat ook graag doen, animator worden. Ik vraag me af of ze dit eigenlijk geoefend hebben of dat ze gewoon improviseren. Na het toneeltje doen de animatoren terug normaal en is het tijd om te spelen.

INKLEDING

Bijna de helft van de werkingen kleedt de speelpleindag in met een thema dat actief gebruikt wordt. Een kwart van de werkingen hanteert wel een thema, maar dat wordt eerder weinig gebruikt. De speelpleinen waar er geen sprake is van inkleding, zijn uitzonderingen.

Er is een thema dat actief gebruikt wordt	87	48%
Er is geen overkoepelend thema, maar de activiteiten worden wel ingekleed	21	11%
Er is een thema (per dag, week, maand, vakantie), maar dat wordt weinig gebruikt	51	28%
Niet	12	7%
Anders	12	7%

De werkingen die 'anders' invulden, gebruiken altijd wel in zekere mate een thema, maar het bijvoorbeeld wisselt eerder naargelang de week of de dag.

Het thema is overwegend een weekthema: 69% van de werkingen hebben per week een ander thema. Minder werkingen gebruiken een dagthema, een maandthema of een thema voor de volledige vakantie.

WAAR ZETTEN JULLIE HET THEMA IN?	2015	2021
In activiteiten	155	91%
Ingeklede personages	125	73%
Decor	88	51%
Onthaal	73	43%
In speelimpulsen	69	40%
Elke dag één of meerdere animaties	53	31%
In speelhoeken	44	26%

We worden in groepen per leeftijd ingedeeld. Ik zit bij de 7-jarigen, m'n zus moet naar de kleinste kleutergroep. We ontmoeten nu de twee animatoren die bij onze groep staan. Ze overlopen wat we vandaag allemaal gaan doen. In de voormiddag speelt iedereen in z'n eigen groep. Wij spelen een leuk spel, m'n zus gaat knutselen.

Tijdens de middag mogen we allemaal samen spelen op de speelplaats. In de verte zie ik m'n zus lopen, ze ziet er al veel vrolijker uit en heeft zelfs een vriendinnetje gemaakt. M'n vrienden en ik zijn van plan om een mega tunnel te graven in de zandbak. Maar wacht eens even? Blijkbaar is die verdwenen. Ze hebben iets anders in de plaats gezet, het lijkt wel een waterparcours. Die saaie tegels zijn ook weggehaald en vervangen door gras en een bergje. Cool!

BINNENRUIMTE EN BUITENRUIMTE

Bijna alle werkingen hebben zowel binnen- als buitenruimte (96%). 4% van de werkingen hebben enkel buitenruimte ter beschikking. Geen enkele werking moet het met alleen binnenruimte doen.

De binnenruimte kan in eigendom zijn of worden gehuurd, maar wordt in de 60% van de

gevallen gratis ter beschikking gesteld door het lokaal bestuur of door een partner (zoals een school). Vergeleken met 2015 zijn er geen grote verschuivingen; er zijn wel minder werkingen die op een grote speelzaal of een animatorenlokaal beroep kunnen doen. Ook zijn er minder werkingen met een tienerlokaal.

De buitenruimte van de speelpleinwerkingen is doorgaans voorzien op allerlei manieren van buitenspelen: Vergeleken met 2015 zijn er minder zandvoorzieningen en sportvelden, maar liggen er zijn wel meer werkingen met watervoorzieningen, niveaoverschillen en een speelbos.

In de namiddag mogen we allemaal samen spelen en kunnen we kiezen uit verschillende activiteiten. Of we mogen ook gewoon ons eigen ding doen. De deur van het materiaalokot staat nu ook open. Daar kunnen we speelmateriaal gaan ontfemen om mee te spelen. Ze hebben weer wat nieuw materiaal aangekocht sinds vorig jaar, nice!

MATERIAAL

De werkingen hebben een groot, en steeds groter wordend arsenaal aan materiaal ter beschikking dat tijdens de speelpleindag speelkansen kan bieden.

"SNOEZELMATERIAAL IS OP 45% VAN DE WERKINGEN NIET VOORHANDEN. IN 2015 WAS DAT NOG 69% "

In het algemeen zien we dat steeds minder werkingen bepaalde soorten materiaal niet in huis hebben: het arsenaal van de werkingen wordt steeds completer. Alleen fantasiemateriaal was in de enquête van 2015 in meer werkingen voorhanden. De afname van fantasiemateriaal zet zich daarmee voort: het was niet aanwezig in 4% van de werkingen in 2010, in 8% van de werkingen in 2015, in 14% van de werkingen in 2021.

Snoezelmateriaal is op 45% van de werkingen niet voorhanden. In 2015 was dat nog 69%. Dit materiaal is dus aan een stevige opmars bezig. Ook tienermateriaal is heel wat populairder geworden, net als groot bouw-materiaal en kleutermateriaal: telkens zien we dat er veel minder werkingen zijn die dit niet in huis hebben.

Op het einde van de namiddag ruimen we met z'n allen op. Al het speelmateriaal moet teruggebracht worden naar het materiaalokot. Hier en daar slingert er nog een beker rond van het vieruurtje. En dan is het einde van de speelpleindag aangebroken. Heel wat kinderen worden aan de poort opgehaald. M'n vader komt straks m'n zus oppikken, maar zij moet eerst nog even in de opvang blijven bij de begeleidsters van de IBO. Ik moet vandaag niet in de opvang blijven, ik mag meegaan met Saïd om bij hem thuis te spelen. M'n vader komt me daar straks dan ophalen.

OPVANG

In 62,5% van de werkingen die voor- en/of na-opvang voorzien, kunnen kinderen op het gehele eigen terrein van de werking terecht. Bij 18,4% kan dat op een deel van het terrein. Bij 9,9% van de werkingen verhuizen de kinderen naar een andere locatie. De overige werkingen melden dat het genuanceerder ligt, bijvoorbeeld wel op het eigen terrein door corona, maar normaal was dit in de BKO, of deels op eigen terrein en deels op een andere locatie.

Er wordt voor de opvang inderdaad wel vaker samengewerkt met andere organisaties. Bij de werkingen die opvang aanbieden

gebeurt dit als volgt:

- Ruim 2/3 van de werkingen zorgen met de speelpleinploeg zelf voor de opvang.
- 6% schakelt zelf aparte begeleiders in (los van de begeleiders van de speelpleinwerking).
- 4 werkingen werken samen met de gemeente.

- 13% van de werkingen werken samen met een initiatief voor buitenschoolse opvang.
- Nog eens 15 werkingen omschrijven een 'ander' systeem, waarbij het bijna steeds om een combinatie met de BKO gaat.

	2015	2021
Zelf georganiseerd	65%	68%
Aparte begeleiders	-	6%
Samen met gemeente	6%	3%
Samen met een IBO	23%	13%
Andere	4%	10% (vnl combinatie met IBO)

"HET IS NIET ERG ALS SPEELPLEINWERK OOK GEZIEN WORDT ALS OPVANG, MAAR HET IS WEL BELANGRIJK DAT DE MENSEN DIE HIER GEBRUIK VAN MAKEN GOED WETEN WAT ZE DAN WEL/OOK VAN SPEELPLEINWERK KUNNEN VERWACHTEN. ZO WORDEN ER GEEN VERKEERDE VERWACHTINGEN GECREËRD."

(pedagogisch medewerker)

WERVING

Het is 2021: animatoren worden vooral gezocht via sociale media en via de eigen website. Jongeren die andere jongeren meebrengen is een haast even belangrijk kanaal, alleen zijn er minder organisatoren die dit '(bijna) altijd' als kanaal gebruiken. Ook

folders, brochures e.d. worden door meer dan de helft van de organisatoren regelmatig of bijna altijd gebruikt.

Kadervorming, lokale media of middelbare scholen worden door meer dan de helft van de organisatoren nauwelijks gebruikt

als kanaal. Deze kanalen worden ook als weinig efficiënt ingeschat. Jongeren die andere jongeren meebrengen en sociale media zijn volgens organisatoren veruit de best werkende kanalen. De ouderwetse folder doet het beter dan de eigen website.

WERVINGSKANALEN DIE VOLGENS DE ORGANISATOREN HET BESTE WERKEN:

Jongeren brengen jongeren mee	76,92%
Via sociale netwerksites (type facebook, instagram)	74,36%
Via folder, brochure, affiche, infoavond	42,95%
Via eigen website of digitale nieuwsbrief	27,56%
Persoonlijk aanspreken en bezoeken	25,64%
Via het plaatselijk jeugdwerk	19,23%
Via middelbare scholen	18,59%
Via lokale media (regionale pers, tv of radio)	8,97%
Via kadervorming	6,41%

MERK JE DAT JE NOG WAT ANIMATEUREN KAN GEBRUIKEN EN DE ZOMER IS AL IN ZICHT?

Dan zijn deze acties op korte termijn misschien handig.

- Pas het speelsysteem aan. Stel je flexibel op: voeg groepen samen, installeer meer keuze en variatie en minder geleid aanbod.
- Zorg dat je animatorenploeg op een doordachte manier strategisch opstelt, zodat je het maximum uit één animator kan

halen. Vb. 1 animator om in te schrijven in plaats van 2. Spreek oud-animatoren aan om bij te springen.

- Schakel hulp in van volwassenen. Ouders van animatoren die eventueel organisatorische taken overnemen zodat we de druk bij de animatoren kunnen verlagen. Bv. mee de inschrijvingen bemanen, de vieruurtjes voorzien...
- Denk alvast aan de volgende dag! Iemand die rondbelt om

ervoor te zorgen dat het morgen/ volgende week/ volgende maand wel genoeg mensen zullen zijn.

- Schakel oudere tieners en hulpanimatoren in met duidelijk afgelijnde taken.

JAARWERKING

Driekwart van de organisatoren hebben een jaarwerking (vergelijkbaar met de 73% in 2015). Bij die organisatoren is het in 60% van de gevallen het speelplein zelf die dit op poten zet; in 40% van de gevallen is het een groep animatoren die de jaarwerking organiseert. Wanneer er geen jaarwerking is, spreken de animatoren in de meeste werkingen toch nog spontaan onderling af.

<i>Ja, we organiseren dit zélf vanuit het speelplein</i>	45,28%
<i>Ja, dat wordt georganiseerd door een groep (hoofd)animatoren die we daarin ondersteunen</i>	30,82%
<i>Nee, maar de animatoren spreken vaak spontaan af onder elkaar</i>	13,84%
<i>Nee</i>	10,06%

De jaarwerking bestaat bijna altijd uit ontspannende activiteiten tijdens het jaar, en daarnaast uit vormingsactiviteiten (69%) en inhoudelijke werkgroepen (55%), speelpleinweekend (61%) en introductieactiviteiten voor nieuwe animatoren (55%).

De redenen om géén jaarwerking te organiseren zijn zeer uiteenlopend (er is geen vraag naar, er is geen tijd, niemand heeft interesse om die te organiseren, er zijn geen middelen voor...). Een aantal werkingen geeft in hun reacties wel aan om dit te willen opstarten.

"WANNEER ER GEEN JAARWERKING IS, SPREKEN DE ANIMATOREN IN DE MEESTE WERKINGEN TOCH NOG SPONTAAN ONDERLING AF."

INTERVIEW MET JO VAN DEN BOSSCHE EN SASJA ROOMAN

Jo Van den Bossche werkt al bijna 35 jaar bij de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk vzw en is directeur van de organisatie. Sasja Rومان heeft al 10 jaar als VDS-vrijwilliger achter de kiezen en is sinds kort de kersverse voorzitter van VDS. De twee zijn niet alleen wandelende speelpleinencyclopedieën en ervaren rotten in speelpleinland, maar verloren ook hun hart aan speelpleinwerk. We laten hen een deskundig oog werpen op de resultaten van de 5-jaarlijkse speelpleinenquête.

VDS: *Jo en Sasja, zelfs voor ervaren speelpleinlui zoals jullie is het een unicum, een 5-jaarlijkse speelpleinenquête die uiteindelijk 6 jaar omvat.*

JO: Ja, dat klopt. Dat heb ik nog nooit meegemaakt en dat wil wat zeggen, want ik ga al eventjes mee. Jo glimlacht. Maar even serieus nu, de

voorbije coronaperiode is best wel heftig geweest voor de speelpleinwereld. We lijken nu voorzichtig te kunnen ademen, maar het coronavirus ligt alleszins nog verscholen in onze enquête resultaten. We wisten dat de invloed van de maatregelen zeker zichtbaar zou zijn in een aantal resultaten, maar desalniettemin konden we de enquête toch in volle ornaat uitsturen tijdens de zomer van 2021.

VDS: *Een aantal trends die de voorbije edities reeds in opmars waren, lijken zich vandaag nog meer door te zetten. Zo zien we al enkele jaren een stijging van het aantal werkingen die een volle dag open zijn. Ook vandaag blijft dit aantal licht stijgen.*

JO: Ja, dat lijkt me niet onlogisch, deze evolutie is inderdaad al tientallen jaren aan de gang. Het economische belang speelt hierin een grote rol. De maatschappij draait op volle toeren en kent speelpleinwerk de functie toe om opvang te voorzien. Tijdens de schoolvakanties slaat speelpleinwerk als formule echt aan, het ondersteunt ouders immers zeer flexibel in hun planning.

SASJA: Die evolutie zorgt er natuurlijk wel voor dat er meer gevraagd wordt van animatorenploegen. Uit de resultaten blijkt bijvoorbeeld dat speelpleinen heel vroeg starten, op 24% van de werkingen kunnen kinderen 's morgens al om 7u of zelfs vroeger terecht. Als je dan ook nog eens open blijft tot 17u30, 18u of soms zelfs 19u, dan zijn dat toch wel heel lange dagen voor die jongeren. Of er wordt in shiften gewerkt, wat dan soms weer impact heeft op het groepsgevoel.

VDS: *Daarenboven blijkt dat meer dan 70% van de werkingen zelf instaat voor de voor- en na-opvang buiten de uren van de georganiseerde speelpleindag. En als je weet dat 3/4de van de kinderen die naar het speelplein komen, af en toe tot vaak gebruik maken van die opvang, dan weet je dat animatoren de hele dag druk in de weer zijn.*

SASJA: De druk op animatoren stijgt, dat is duidelijk. Ze zijn van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat bezig met kinderen, daarnaast bereiden ze die activiteiten ook nog allemaal voor, ze ruimen alles op, evalueren hun dagelijkse werking... Hoedje af! Alleen moeten we ervoor zorgen dat de externe druk om als speelpleinwerk een maatschappelijke functie zoals opvang in te vullen, niet ten koste gaat van de eigenheid van speelpleinwerk. Spelen is het doel op zich, geen middel. Het is niet onlogisch dat steden en gemeenten met een opvangbril naar speelpleinwerk kijken, ze hebben immers een maatschappelijke opdracht, maar ze mogen niet uit het oog verliezen wat de kern van speelpleinwerk is.

VDS: *Uit de resultaten blijkt dat organisatoren die opvangfunctie niet als belangrijkste functie ervaren. Zij willen voorname-lijk "spelen en plezier maken", "openstaan voor alle kinderen" en "aandacht hebben voor begeleiders". Al geven zij wel duidelijk aan dat ze een externe druk voelen om die opvangfunctie uit te oefenen.*

JO: Het is ook wel zo dat speelpleinwerk juist omwille van die opvangfunctie zo populair is geworden. Dit geeft speelpleinen de kans om hun troeven extra

uit te spelen naar een breder publiek. De opvangfunctie en de kwaliteiten van speelpleinwerk hoeven dus niet per sé tegenstrijdig te zijn.

WELKE KENMERKEN VAN SPEELPLEINWERK VINDEN ORGANISATOREN HET BELANGRIJKSTE?

- 1 Spelen, plezier en een leuke vakantie voor kinderen
- 2 Openstaan voor alle kinderen
- 3 Begeleiders zijn de belangrijkste schakel in het streven naar kwaliteit. De begeleiders vormen als het waren een doelgroep op zich waar we veel energie in investeren. In de praktijk vertaalt zich dat in een jaarwerking, extra activiteiten, extra bedanking,...
- 4 Laagdrempelig werken
- 5 Inspraak voor begeleiders

VDS: *Hoe kijken jullie naar de resultaten van de huidige minimumleeftijd van kinderen die naar het speelplein gaan? Een vijfde van de werkingen heeft kinderen jonger dan drie jaar als minimumleeftijd en nog eens een kwart begint aan 3 of 3,5 jaar. De leeftijdscategorie van kinderen jonger dan 3 jaar vertegenwoordigt 2% van het aantal kinderen op het speelplein. Kinderen van 3 tot 6 jaar bedekken ongeveer 35%, wat maakt dat de zogenaamde "kleutergroep" bijna 40% van het totaal aantal kinderen op het speelplein vertegenwoordigt. Vergeleken met 2015 is dit een stijging.*

SASJA: Amai, dat zijn veel kleuters. Vooral de groep kinderen jonger dan 3 jaar vind ik opmerkelijk. Ik vraag me af of animatoren vandaag voldoende voorbereid zijn om die kleine koters een volle dag te begeleiden. Want daar gaat een grotere zorgfunctie mee gepaard.

JO: Klopt! Ik denk dat er veel afhangt van de zindelijkheid van die kleuters. Wanneer ze zindelijk zijn, valt die zorgfunctie al bij al nog mee. Maar de zorgfunctie mag de hoofddoelstellingen van een speelplein niet zodanig overschaduwen dat ze die niet meer kan uitvoeren.

SASJA: Uiteindelijk is 2,5 jaar ook de leeftijd waarop kinderen naar school mogen gaan. Ik denk dat speelpleinen die leeftijd daarom ook steeds vaker verwelkomen op het speelplein. Op 2,5 jaar kunnen kinderen uiteindelijk al zindelijk zijn. Indien dat nog niet zo is, liggen hier misschien kansen om samen te werken met de plaatselijke Buitenschoolse Kinderopvang. Zij kunnen de zorgende taken opnemen en de animatoren voorzien dan vollenbak speelimpulsen. Het lijkt me alleszins belangrijk om hier als speelplein goed over na te denken. Ook hier geldt: speelplein is meer dan alleen opvang, het is veel meer dan dat. Communiceer duidelijk over je peuterwerking naar ouders en de buitenwereld zodat ze weten wat wel en niet te verwachten.

JO: Ik vind het niet erg om naast spelen als hoofddoelstelling, ook andere maatschappelijke functies op te nemen, zolang dit niet ten koste gaat van de hoofddoelstelling. Het is niet de bedoeling dat we op onze animatorcursus een sessie "pampers verversen" gaan installeren. Spelen is en blijft onze core business!

"DE KLEUTERGROEP VERTEGENWOORDIGT 39% VAN HET TOTAAL AANTAL SPEELPLEINKINDEREN"

SASJA: Op vlak van inclusie begeven speelpleinen zich natuurlijk wel een stuk in die zorgfunctie.

JO: Dat klopt, maar ook daar gaan speelpleinen best in gesprek met alle partijen om te kijken wat haalbaar is. Intensieve gesprekken met ouders en de begeleidingsploeg zorgen ervoor dat verwachtingen en realiteit op elkaar kunnen afgestemd worden. Het moet haalbaar blijven voor alle partijen, zonder zich helemaal te verliezen in die zorgfunctie. Het kan niet de bedoeling zijn dat animatoren professionele verzorgers zijn. Die professionalisering van de zorg en alle verantwoordelijkheden die daarbij komen kijken, vormen een uitdaging en valkuil voor speelpleinen.

SASJA: Blijf dus in gesprek gaan en zorg dat je niet gedwongen wordt tot louter zorgsituaties. We mogen hierin ook tegendraads zijn, we moeten niet zomaar ingaan op elke verzorgingsvraag. Blijf je missie en visie steeds in gedachten houden en blijf de doelstelling spelen voorop stellen.

VDS: *Iets anders nu. De voorbije jaren merkten we een dalende trend in het aantal dagen dat een kind naar het speelplein komt. Sinds 2015 is dit gelijk gebleven en ook nu stagneert dit aantal. Een kind komt vandaag gemiddeld 10 dagen of 2 volle weken naar het speelplein.*

JO: Ergens logisch hé, een vakantie zit al snel volgepland: die eerste en laatste week vangen de ouders meestal op, ze gaan met z'n allen op gezinsvakantie, er wordt eens een weekje bij de grootouders doorgebracht en de kinderen gaan wellicht nog

op kamp. Dan zijn er nog enkele weken vrij om naar het speelplein te gaan. Ik ben best tevreden met dat cijfer, die stagnering toont aan dat speelpleinwerk vandaag zeer relevant blijft tijdens de vakanties. En we moeten er ons ook bewust van zijn dat er ook kinderen zijn die veel vaker komen.

VDS: *Naast de stijgende druk op de opvangfunctie merken we nog een aantal andere cijfers op die een volgende uitdaging in de speelpleinwereld aansnijden, namelijk dat van toegankelijkheid. Wanneer we de cijfers van het inschrijvingsbeleid bekijken, merken we duidelijk de invloed van de coronamaatregelen. In 2015 werkte 67% van de werkingen volledig of gedeeltelijk met vrije inschrijvingen. In de zomer van 2021 was dit slechts 61%.*

"LOGISCH DAT SPEELPLEINEN DE BEST PRACTICES UIT CORONA MEENEMEN NA DE PANDEMIE"

SASJA: Corona zorgde ervoor dat speelpleinen zich anders moesten organiseren. Het hanteren van bubbels verhoogde de nood om goed te kunnen inschatten hoeveel kinderen er daadwerkelijk naar het speelplein zouden komen. Uit de enquête blijkt dat de wil er is om terug te gaan naar een systeem van vrije inschrijvingen of een combinatie van voorinschrijvingen en vrije inschrijvingen, van zodra de coronamaatregelen voorbij zijn.

JO: Speelpleinen hebben in deze periode natuurlijk kunnen proeven van het administratief gemak dat een systeem van voorinschrijvingen

gen met zich meebrengt, maar dit verhoogt de drempel natuurlijk aanzienlijk. Het zal misschien wat extra energie vragen van speelpleinen om terug om te schakelen en open te staan voor die vrije inschrijvingen. Maar dat is meer dan ooit belangrijk: iedereen zou te allen tijde welkom moeten zijn op het speelplein. Uiteraard heb ik begrip voor het gemak van de voorinschrijvingen. Dat is één van de elementen uit de coronaperiode waar speelpleinen positief gebruik van kunnen blijven maken, zolang ze die toegankelijkheid niet uit het oog verliezen. Want laat dit nu net één van de sterktes van speelpleinwerk zijn. Combineer dus gerust voorinschrijvingen met vrije plaatsen de dag zelf. En beperk die spontane, laagdrempelige speelplekjes alsjeblieft niet!

SASJA: Voilà, er is niets mis mee om onze corona-inzichten positief in te zetten na de pandemie. Uiteindelijk doen wij dit bijvoorbeeld zelf ook met het online/offline vergaderen. In sommige situaties bleken die alternatieve vormen van vergaderen juist positief bij te dragen aan de organisatie: plots kon een collega of vrijwilliger wél aansluiten bij een vergadering, sommigen hoefden geen tientallen kilometers af te leggen voor een overleg van een half uur... Dat zijn ook zaken die wij meenemen naar

onze latere werking, dus het lijkt me logisch dat speelpleinen ook de best practices meenemen en implementeren in hun werking. Corona heeft ons ook iets positief bijgebracht: we leerden nog meer nadenken over onze werking, onze organisatie en efficiëntie.

"HET LEVEN WORDT DUURDER EN IK VREES DAT DIT DE KOMENDE JAREN OOK OP SPEELPLEINVLAKEEN IMPACT KAN HEBBEN"

VDS: Een opsteker voor de toegankelijkheid is de inschrijfprijs van een speelpleindag. In 2015 was de gemiddelde prijs nog fors gestegen, wat tot veel bezorgdheden leidde. In 2021 zien we dat deze prijs ongeveer gelijk blijft, zelfs licht daalt. De gemiddelde inschrijfprijs per dag bedraagt nu 4,76 euro. Bovendien worden er verschillende kortingstarieven gehanteerd.

JO: Alweer goed om te horen! Al ben ik wel benieuwd en bezorgd om wat de huidige omstandighe-

den als effect zullen hebben op deze prijs. Het leven wordt duurder en ik vrees dat dit de komende jaren ook op speelpleinvlak een impact kan hebben.

SASJA: We hebben geen glazen bol hé. Het is positief dat de prijs nu stagneert, de voorbije jaren werd hier hard op ingezet. En terecht, want die bezorgdheden waren er met recht en rede. Ook nu zullen we alles op alles zetten om dit aan te houden.

VDS: *Laten we eens kijken naar de speelkansen op het speelplein. In de helft van de werkingen kan je (bijna) elke dag rekenen op animatie en in bijna 40% van de werkingen wordt er zowat elke dag geknutseld. Dit jaar scoort fantasie ook heel goed.*

JO: Aha, dat hoor ik graag!

VDS: *Maar... dat weerspiegelt zich niet in de materiaalcijfers. In de voorbije enquêtes neemt het aantal fantasiemateriaal dat aanwezig is op speelpleinwerkingen steeds af. Op 14% van de werkingen is het zelfs niet aanwezig.*

SASJA: Te vroeg victorie gekraaid, Jo! Dat is toch wel bizar! Enerzijds is het één van de favoriete spelvormen, maar blijkbaar wordt daar weinig in geïnvesteerd. Nu

"OP 14% VAN DE WERKINGEN IS ER GEEN FANTASIEMATERIAAL AANWEZIG"

ja, wat is fantasiemateriaal? Een speelplein kan geen fantasiemateriaal hebben en toch heel fantasierijk zijn: een tak als zwaard, een piratenboot uit paletten, doeken en verf,... In die zin hoeft je helemaal geen fantasiemateriaal te hebben natuurlijk.

JO: Juist, maar doordat fantasie als spelvorm zo belangrijk wordt ervaren, is het wel goed dat speelpleinen zich daar bewust van zijn en er actief op inzetten. Enerzijds met zelf in elkaar geflanste of verzamelde items, anderzijds met een goede basis van kant-en-klaar fantasiemateriaal.

VDS: *Wanneer we het over ruimtegebruik hebben, geven de meeste werkingen aan dat ze over voldoende buitenruimte kunnen beschikken, wat toch een vereiste is voor een speelpleinwerking. Anderzijds scoren behoorlijk wat locaties niet zo goed op hun speels karakter en vooral op avontuurlijkheid. Slechts 34% is echt overtuigd van het avontuurlijke karakter van hun terrein.*

SASJA: Dat is eigenlijk niet zo veel. Ik had gedacht dat dit aantal hoger zou liggen.

JO: Klopt, maar als we de cijfers van speelpleinlocaties bekijken, merken we dat slechts 8% van de locaties exclusief voor speelpleinwerk gebruikt wordt. De Meeste speelpleinen zijn actief op een gedeelde locatie zoals een school, cultureel centrum, sporthal... Op die plekken heb je meestal niet zo'n grote impact op de vorm en invulling van die locatie. Al lijkt ons dat wel echt een uitdaging om op in te zetten in de toekomst. Locaties delen is eigen aan de huidige maatschappij. Zelfs op vlak van wonen worden ruimtes vandaag veel vaker gedeeld, het is dus logisch dat dit ook zo evolueert in de speelpleinwereld.

VDS: *Op welke manier kunnen speelpleinwerkingen betrokken worden bij de vormgeving van een locatie of de ontwikkeling ervan?*

JO: Ik denk dat wij als koepelorganisatie hierbij een verantwoordelijkheid dragen. Onze doelstelling is niet voor niets 'meer en betere speelkansen voor elk kind'. Om die speelkansen te stimuleren, moeten we ook buiten de speelpleinmuren durven treden. We moeten als speelpleinsector, zowel lokaal

niveau als hoger, (nog) stevig(er) invloed uitoefenen op de invulling van schoolspeelplaatsen. Die kunnen een stuk groener en avontuurlijker. Gelukkig merken we bij veel scholen, een locatie waar veel speelpleinen hun intrek nemen in de vakantie, een positieve tendens en is er tegenwoordig meer aandacht voor het avontuurlijker maken van speelplaatsen. Dit valt me persoonlijk wel op in vergelijking met vroeger.

VDS: *Als vormingsorganisatie zien we ook een aantal verontrustende cijfers verschijnen op vlak van geattesteerde animatoren op het speelplein. In 2021 had 40% van de animatoren op het speelplein geen attest, in 2015 was dat slechts 29%. Sasja maakt fluitgeluid.*

SASJA: We zagen die trend ook al voor corona, maar de pandemie heeft er nog een stevige schep bovenop gedaan.

JO: Binnen enkele jaren zullen we die tendens ook zien verschijnen in de cijfers van de geattesteerde hoofdanimatoren.

SASJA: Denk je dat echt?

JO: De stap om als niet-geattesteerde animator alsnog een attest hoofd animator te behalen,

wordt toch steeds hoe langer, hoe moeilijker, lijkt me?

SASJA: Ik geloof juist dat wanneer niet-geattesteerde animatoren lang meedraaien op een speelplein, die juist zo gemotiveerd zijn en alsnog een attest zouden willen behalen.

JO: Ik wil je dromen niet omver werpen hoor, Sasja. Ik hoop het alvast samen met jou, maar ik denk dat we toch problemen zullen ondervinden in het jeugdwerk als we hier niet actief op zullen inzetten. We spreken over een periode van bijna 2 jaar waarin wij en bij uitbreiding alle vormingsorganisaties in Vlaanderen en Brussel, een kleiner aanbod hadden en minder beschikbare plaatsen konden aanbieden. We moeten dit zo snel mogelijk terug opschalen. Het zal niet evident zijn, want die jongeren zonder attest zullen vandaag misschien minder

snel nog de stap zetten naar een speelplein.

SASJA: Bovendien zijn er ook speelpleinen die enkel geattesteerde animatoren toelaten. Organisatoren zouden de komende jaren toch wat milder mogen zijn

toekomst. Daar moeten we als koepelorganisatie naar streven.

VDS: *Hoe kijken jullie verder naar de speelpleintoekomst?*

JO: Naast de stijgende druk op opvang en toegankelijkheid ben ik ook benieuwd naar de actuele discussie rond mogelijke veranderingen van schoolvakanties en hoe deze zal evolueren in de toekomst. Dit kan een grote impact hebben op de speelpleinwereld zoals we die vandaag kennen. Hoe zal een kalenderjaar er uitzien? Hoe gaan werkingen op die verandering inspelen? Hoe gaat alles organisatorisch verlopen? Welke samenwerkingsverbanden zullen hieruit ontstaan? Heel wat uitdagingen, maar ook heel wat opportuniteiten.

"HEEL WAT UITDAGINGEN, MAAR OOK HEEL WAT OPPORTUNITeiten"

op dat vlak. Sommige jongeren kregen niet eens de kans op een attest te behalen.

JO: Hopelijk is dit een tijdelijke situatie die niet te veel impact heeft. Ik onthoud vooral dat we extra aandacht moeten hebben om dit op hetzelfde niveau en zelfs hoger te krijgen in de

SASJA: Werkingen zullen hier echt een visie rond moeten ontwikkelen, samen met alle belanghebbende partners. De toenemende externe druk en alle mogelijke veranderingen maken het er niet gemakkelijker op, maar ook in deze situatie moeten we blijven hameren op het belang van spelen.

JO: Exact! Spelen is niet zomaar iets bijkomstig. Spelen is levensnoodzakelijk voor kinderen, net zoals dagelijks brood en water. Spelen is een vitaal onderdeel in de ontwikkeling van kinderen. Dat nemen we mee naar de gesprekstafel van de toekomst.

**"SPELEN IS
LEVENSNOODZAKELIJK
VOOR KINDEREN"**

SPEELPLEINWERK IN 2035?

In de enquête vroegen we aan speelpleinverantwoordelijken: “Hoe ziet het speelpleinwerk anno 2035 eruit? Hoe zie je de toekomst van jouw werking ideaal verlopen? Waar wil je naartoe?” Organisatoren liggen van twee dingen wakker:

- 95% wil dat het speelpleinwerk dé voortrekker is (en blijft) van een aangename, avontuurlijke en uitdagende vakantie. Die kerntaak en kernidentiteit blijft dus ontegensprekelijk overeind.
- 87% wil dat ‘speelpleinwerk’ als vorm van jeugdwerk in de toekomst aan naambekendheid wint. Dat is dus een belangrijk streven. Daarnaast willen organisatoren zich meer openstellen voor bijzondere

doelgroepen en meer samenwerking met gelijkaardige initiatieven (grabbelpas, SWAP, speelstraten...). In het toekomstplaatje geven de organisatoren ook duidelijk aan dat het speelplein niet meer mag kosten voor ouders.

HIER ZIJN JULLIE TROTS OP!

...De oprichting van een stuurgroep met zeer betrokken leden.

...De animatorenploeg krijgt meer waardering en dat levert een hechtere groep op.

...De complimenten die we krijgen van ouders.

...Goeie animatorenploeg uitgebouwd met interne doorgroei naar hoofdanimatoren.

...De werking van de stuurgroep verloopt zeer goed.

...De verhuis naar een nieuw gebouw en de opstart van een stuurgroep.

...Het doorzettingsvermogen van onze vrijwilligers.

...De flexibiliteit tijdens de coronacrisis

...Start inclusietraject en we hebben een inclusie animator mogen verwelkomen.

...Ommezwaai in het speelsysteem: van hoeken waar kinderen moesten blijven als keuzeactiviteit, naar al vaker vrij spel.

...We hebben er echt op ingezet om groepen te bereiken die we voorheen moeilijk bereiken: kansarme kinderen en jongeren, tieners.

...Het terug opbouwen van een te beperkte groep animatoren en vrijwilligers naar een voldoende grote groep om de werking te kunnen dragen.

"DE WERKING VAN DE STUURGROEP VERLOOPT ZEER GOED"

...Meer kansen bieden aan jongere animatoren en animatoren zonder attest om ook van het speelplein te kunnen proeven.

...Dat we er ook in de zeer moeilijke corona-periode in geslaagd zijn om een kwalitatief aanbod te organiseren en onze animatoren en stuurgroep (relatief) enthousiast hebben kunnen houden.

...Ons speelplein had ooit een negatief imago, maar dat hebben we gelukkig kunnen ombuigen in

een positief verhaal, al zal het altijd een beetje blijven dat een deel van de kinderen het als een 'moetje' ervaren. We proberen dat 'moetje' dan wel zo leuk mogelijk te maken.

...Dat binnen de coronaregels kinderen een heel mooi speelplein hebben kunnen aanbieden en animatoren toch de kans kunnen geven om speelplein te doen.

...Dankzij enorm veel lobbywerk bij gemeentebesturen hebben we ons domein een upgrade kunnen geven zonder dat we hiervoor in het rood zijn moeten gaan.

...De cohesie en het teamwork van onze animatorenploeg. De bereidwilligheid van iedereen die het speelplein een warm hart toedraagt in moeilijke coronatijden maar vooral de animatoren die hun vrije tijd opgeven om kinderen te animeren en daarenboven zonder klagen een mondmasker opzetten of afstand houden van hun beste vrienden uit de andere bubbel.

SPEELIDEE

BOUW EEN WETENSCHAPSHOEK

INKLEDINGSMATERIAAL

- ☐ Microscop
- ☐ Labo jas & veiligheidsbril
- ☐ Tabel van Mendeljev
- ☐ Proefbuisjes/flessen
- ☐ Gekleurde vloeistof
- ☐ Pipetjes
- ☐ Vergrootglas
- ☐ Klokken
- ☐ Spiegels
- ☐ Magneten
- ☐ Elektrische draadjes
- ☐ Knex
- ☐ Lampjes
- ☐ Verdeelbakjes
- ☐ Wereldbol
- ☐ Kaart van de sterren
- ☐ Encyclopedieën

EXPERIMENTEN

1 MENTOSFONTEIN

Zet een fles Cola Light rechtop en draai het deksel eraf. Zet er een soort trechter of buis overheen zodat je de Mentos tegelijk in de fles kan laten vallen. Klaar? Laat de Mentos in de fles vallen en ren voor je leven. Als je het goed gedaan hebt, komt er een enorme fontein van cola uit de fles gespoten.

2 WATERRAKET

Neem een petfles en vul die voor een derde met water. Snij een kurk doormidden (in de breedte) en boor er een fijn gaatje in. Knip uit een oude binnenband van een fiets een ventieltje (zorg dat je nog wat rubber

overhoudt). Stop het ventieltje door de kurk en knip nu onderaan, rondom rond, de rubber af zodat je nog 1 cm rubber overhoudt. Prop de kurk in de hals van de petfles. Hou nu de flessenhals en de kurkstop stevig vast en blaas met fietspomp lucht in de fles, tot je de fles niet meer kan tegenhouden. To infinity and beyond!

3 BOKSEN MET MAÏZENA

Doe water in een mengkom en schep er enkele eetlepels maïzena bij. Roer het mengsel goed om. Duw voorzichtig met een vinger in de mix. Wellicht gebeurt er niets speciaal. Sla nu eens met je vuist midden in het mengsel. Stevig!

4 ZWEMMENDE WHITEBOARDKUNST

Maak een tekening met whiteboardstift op een porseleinen bord. Zorg dat de tekening duidelijk getekend is, ga voor de zekerheid 2x over elke lijn. Giet vervolgens heel voorzichtig een laagje water in het bord. Als alles goed gaat, komt de tekening los van het bord en begint ze te drijven. Kan je de tekening ook laten bewegen?

**MEER
SPEELIDEEËN?**

www.speelidee.be

INFOGRAPHIC

OPVALLENDE ENQUETE-CIJFERS

159

speelpleinorganisatoren vulden de speelpleinenquête in, goed voor:

185

werkingen in Vlaanderen en Brussel.

1

moedige invuller presteerde het om de vragenlijst over de werkingen 5 keer in te vullen, voor 5 werkingen.

HET MAXIMUM

Niemand heeft meer vragen beantwoord dan Els van speelpleinen Koraal. Applaus!

153

minuten duurde het gemiddeld om de enquête in te vullen. Dat is even lang als een avondje filmplezier met *Inglorious Bastards*.

De verantwoordelijken die de speelpleinenquête invulden, hebben samen al meer dan

1014

jaar het petje van speelpleinverantwoordelijke op. Chapeau!

2

dagen na het versturen van de link naar de enquête, stroomden de eerste ingevulde exemplaren al in onze mailbox. Wat een enthousiasme!

In dit magazine vind je maar een fractie van de cijfers, indrukken en aanbevelingen. De volledige enquête telt bijna **80 bladzijden** en kan je downloaden op:

www.speelplein.net/onderzoek

De komende **6 weken** brengen onze collega's, elk vanuit hun functie en expertise (toegankelijkheid, communicatie, lokaal ondersteuning, vrijwilligers...), een eigen kijk op de cijfers. Wordt vervolgd.

"159 MAAL BEDANKT"

Bedankt aan iedereen die heeft meegewerkt aan dit onderzoek en de tijd heeft genomen om de vragenlijst volledig te doorlopen. Jouw bijdrage stelt be-

leidsmakers in staat goede keuzes te maken voor het speelpleinwerk, vormt de basis voor verder onderzoek en komt uiteindelijk

de kinderen die spelen op jouw speelplein ten goede. In naam van de VDS, spelen de kinderen en animatoren: bedankt!

SPOTLIGHT

**29 APRIL –
01 MEI 2022**

VERDIEPINGSWEEK- END SOS BOEFJES EN BENGELS

Lopen er op jullie speelplein ook een hoop sloebers rond? Op het verdiepingsweekend SOS Boefjes en Bengels leer je alles over storend gedrag en moeilijke situaties op het speelplein. Zowel voor beginners als voor ervaren speelpleinexperten. Ga je mee?

[www.speelplein.net/
verdiepingsweekend](http://www.speelplein.net/verdiepingsweekend)

20 APRIL 2022

BUITENSPEELDAG

Buitenspelen heeft een fundamentele impact op het mentale en fysieke welzijn van kinderen en jongeren. Maak werk van het

buitenspelen op jouw speelplein of in jouw gemeente! Doet jouw gemeente al mee aan de buitenspeeldag? Registreer je als organisator en zorg mee voor leuke speelkanalen in de buurt van elk kind.

www.buitenspeeldag.be

T.E.M 20 APRIL GROEPSAANKOOP MATERIAALMAGAZIJN

Tijdens de groepsaankoop speel-materiaal van MateriaalMagazijn kan je eveneens interessante deals doen. Iedereen krijgt 5% korting en VDS-leden 5% + 5%

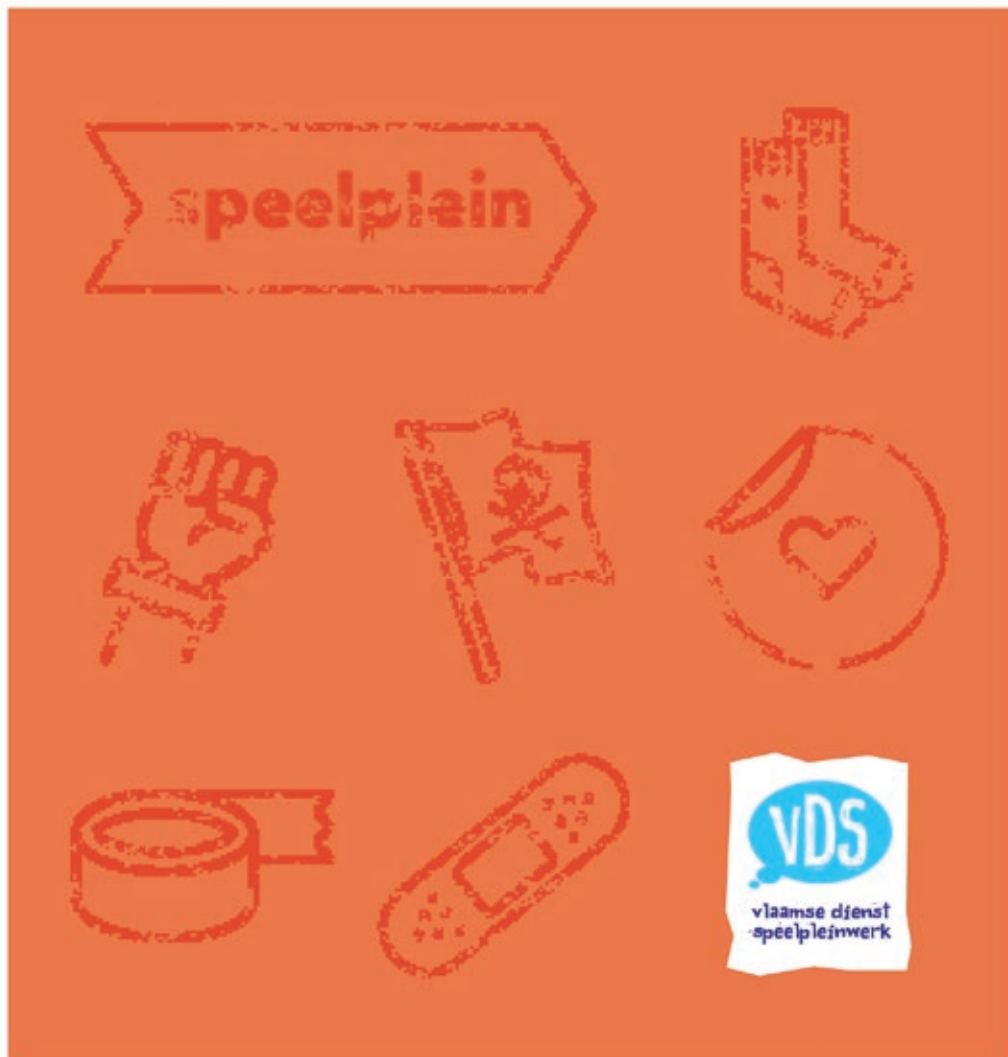
korting op de normale prijs, dankzij een unieke kortingscode via het VDS-lidmaatschap. Tot en met 20 april kan uitgebreid bestellen: van wc-papier tot verkleedkledij, van knutselmateriaal tot gocarts. In juni staat al je materiaal klaar om in bulk af te halen of we bezorgen het ter plaatse. Iedereen kan bestellen.

<https://groepsaankoop.materiaalmagazijn.be/>

KALENDER

Het (regionale) aanbod aan vorming, studiedagen en trefmomenten vind je op:

[www.speelplein.net/
kalender](http://www.speelplein.net/kalender)

KORTING OP SPEELPLEINPROMOMATERIAAL

De VDS bouwt mee aan een brede maatschappelijke bekendheid voor speelpleinwerk. We zien promomateriaal als een onderdeel om het merk speelpleinwerk te versterken. Promomateriaal overkoepelend ontwikkelen en aanbieden zorgt voor verbondenheid en herkenbaarheid. We voorzien een permanent aanbod het hele jaar door via de webshop van het MateriaalMagazijn. Als extra dienstverlening biedt de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk ook belangeloos een tijdelijk aanbod aan: 15% korting op badges met jouw speelpleinlogo (t.e.m. 20/04/22) en 7 personaliseerbare gadgets aan scherpe prijzen (t.e.m. 31/12/22). Exclusief voor VDS-leden.

www.speelplein.net/promomateriaal